

Zátor

Kraj: Moravskoslezský

Správní obvod: Krnov

Nadmořská výška: 368 m n. m.

Počet obyvatel: 1 186

Adresa URL: www.zator.cz

Okres: Bruntál

GPS souřadnice: 50.034127N, 17.592961E

První pís. zmínka: 1377 (647 let)

PSČ: 793 16

Okolí a příroda Zátor

Obec Zátor leží v jihozápadním cípu krnovského okresu. Na severu hraničí s Čakovou, na východě s Branticemi a teritoriem Dubnice, na jihu a západě s Lichnovem a Miloticemi.

Zátorské údolí je úzké. Západní kopce se od východu a severovýchodu postupně zvedají nízkými příkrými svahy až k nejvyššímu, asi 500 m vysokému hřebetu. Ze svahu od obce Čaková se skýtá nádherný pohled na celé údolí Louček a vidíme horní část Zátoru, které vévodí kostel Nejsvětější trojice. Obec je obklopena lesy a kopci. Spodní částí /Loučky/ protéká řeka Opava, horní částí potok Zátoráček.

Malebná krajina, téměř nedotčená průmyslem přímo láká k dlouhým procházkám po okolí a pro milovníky přírody a turistiky bude toulání se zátorskou přírodou nezapomenutelným zážitkem v každém ročním období, neboť každé z nich má zde své kouzlo

Klimatické a přírodní podmínky Podnebí je zde mírné, léto velmi teplé někdy s většími srážkami, způsobujícími občasné záplavy. Zimy- chladné, území spadá do 3. sněhové oblasti.

Příznivé podmínky pro pěstování pšenice, brambor.

Nedaleko obce pramení Zátorská kyselka

Podle starých popisů byl vysledován na levém břehu potoku Zátoráček pod svahem přirozený pramenný vývěr kyselky podle červeného zabarvení s intenzivním probubláváním "plynu z hlubin Země". Začátkem 19. století byl vývěr opraven zahloubením 1,5 m v podobě šestihranné nádrže ještě pod širým nebem. Jelikož pramen stále vyvěral, odvod vody zajišťovala dřevěná roura do druhé kamenné nádrže. Tato se nacházela v dřevěném přístřešku s několika lahvičkami. Zde se již kyselka dala nabrat i ve větším množství a jako ozdravující tekutina byla používána nejen k pitným účelům, ale i ke koupelím. Pro kyselku se chodilo s tmavěhnědým hliněným džbánem, který pojmul 2 až 3 litry. Postupně si kyselka získávala nejen mezi obyvatelstvem, ale i v odborných kruzích léčebné vlastnosti. Podle tehdejšího vyjádření voda povzbuzuje chuť k jídlu, posiluje žaludek a střeva, uvolňuje zácpu, rozměkčuje hleny, čistí vředy a může být používána k pití, mytí, kloktání apod. Podle lékaře Meliona v r. 1845 je pramen charakterizován jako ozdravný, osvěžující, kyselé štiplavé chuti. Nejpresnější vědeckou analýzu provedl v letech 1886 a 1887 profesor krnovského gymnázia G. Flogl, která obsahuje 16 částí s největším zastoupením kyseliny uhličité, vápníku, sodíku, magnézia. V roce 1883 se zátorskou kyselkou zabývá univezitní profesor a dvorní rada Dr. Ernst Ludwig. Výsledky analýzy se nedochovaly, o významném dílu činnosti profesora však svědčí historické označení zátorské kyselky jako "Studna Dr. Ernesta Ludwiga".

Ke konci 19. století byla nad původním vývěrem zřízena uzavřená dřevěná nadstavba s postupem doby veřejnosti nepřístupná. Druhá nádrž byla v roce 1891 zakryta a kyselka byla čerpána pumpou. V roce 1931 po nutné rekonstrukci dostal objekt nad pramenním vývěrem kyselky již dnešní podobu. Do roku 1996 sloužila kyselka obyvatelstvu v nezměněné podobě s postupným chátráním objektu nejen zvenku, ale i uvnitř, včetně pramenního vývěru a nádrže. Dílo zkázy vykonaly následné dvě povodně v letech 1996 a 1997. Destrukční činností povodní byl původní pramenní vývěr znehodnocen povrchovou vodou z potoka Zátoráček a kyselka vykazovala trvalou bakteriologickou závadností a chemickou nestabilitu. V roce 1999 se obnovou tradice "Zátorské kyselky" aktivně zabývá obecní zastupitelstvo Zátoru ve spolupráci s hydrogeologickou společností v Krnově. Řešením se stalo zachycení kyselky hlubším vrtem v místě její vzestupné cesty horninovým prostředím, konkrétně vedle stávajícího objektu. Toto se podařilo vrtem hlubokým 15,0 m, kdy byla zastižena zlomová porucha vyznačující se výrazně rozpukaným skalním podložím (droba) s průvodními projevy unikajícího oxidu uhličitého (viz. schematický řez). Technické parametry vrtu umožnily jímání hlubší přítokové polohy (10,0 až 15,0 m) a utěsněním vrtu do 6,0 m bylo zajištěno bezprostřední ohrožení kvality kyselky povrchovou vodou. Z hydrogeologického hlediska se jedná o zachycení křížení puklinové zóny v drobách ve směru SZ-JV s hlubinným zlomem mající návaznost na mladší vulkanickou činnost v širším okolí Bruntálu (Uhlířský vrch, Venušina sopka apod.) z období čtvrtohor na přelomu terciér - kvartér. Jejím průvodním projevem je tlakový režim proudění podzemní vody až na úroveň terénu, vyšší teplota (12°C), zvýšená mineralizace vody a hlavně výskyt volného oxidu uhličitého (CO₂).

